

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „МАРКЕТИНГ“

Приета от ФС: протокол №12/29.04.2024 г.

Приета от КС: протокол №10/15.04.2024 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Добрин Добрев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „МАРКЕТИНГОВИ ИЗСЛЕДВАНИЯ“

ЗА СПЕЦ: „Маркетинг“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 4

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 270 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 9

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	195	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Мария Кехайова-Стойчева)

2.
(гл. ас. д-р Йордан Недев)

Ръководител катедра:
„Маркетинг“ (доц. д-р Владимир Жечев)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината е насочена към формиране на знания, умения и компетенции при създаването на информация за целите на управление на маркетинговото поведение на организациите. Дисциплината е базова за бъдещите икономисти, обучаващи се в областта на маркетинга. Една от основните функции на маркетинга в организациите е свързана със създаването, използването и разпространението на информация и знания в организацията за средата на организациите. Знанията, уменията и компетенциите по маркетингови изследвания са важни на всички нива в управлението на маркетинга. Те са важни за мениджърите, защото от тях зависи каква ще бъде посоката на инвестиране в маркетингови данни, а за маркетинговите специалисти – защото от тях зависи качествата на доставените в организацията данни и коректността на тяхното интерпретиране.

Логиката на курса е построена така, че да обхване всички етапи от процеса на разработване на маркетинговия изследователски проект. От идентифицирането на бизнес проблеми и тяхното конкретизиране в маркетингови изследователски проекти до обобщаването и извличането на информация, основана на прилагането на аналитични техники.

Специфични знания и умения по отношение на теорията и практиката на маркетинговите изследвания се осигуряват чрез:

- *Активни форми на обучение в часовете за лекции;*
- *Разработване на самостоятелни и групови задачи;*
- *Участие в дискусии;*
- *Участие в реални изследователски проекти.*

Ключовите теми в дисциплината са свързани с програмата на маркетинговите изследвания: дефиниране на обхвата на изследванията; работа с вторични данни; методи за анализ на текстови данни; избор на метод за набиране на първични данни; предимства и недостатъци на различните модели извадки; изготвяне на изследователски инструменти; организация на теренна работа; първичен анализ на данни; статистическо тестване на хипотези; приложение на корелационния анализ в маркетинговите изследвания; приложение на регресионния анализ в маркетинговите изследвания. Обучението включва формиране на умения за използване на специализирани софтуерни продукти за набиране на първични данни (IBM SPSS, JASP, R, PSPP), както и приложения за реализиране на он-лайн проекти за набиране на първични данни (Lime Survey).

Практическата ориентираност на обучението гарантира формирането на базови умения и способности на бакалаврите по маркетинг да управляват цялостен маркетингов изследователски проект.

В края на обучението студентите ще могат:

- *да обвързват обект и предмет на маркетинговите изследвания с идентифицирани проблеми в организацията;*
- *да избират изследователска стратегия;*
- *да избират метод за набиране на първични данни;*
- *да разработват изследователски инструменти;*
- *да провеждат он-лайн проекти за набиране на първични данни;*
- *да обработват данни от разнообразни изследвания със специализирани софтуерни продукти;*

- да тълкуват и използват резултати от прилагането на заложените в курса аналитични техники;
- да подготвят доклади с резултати от маркетингови изследвания.

В хода на обучение се прилагат и развиват следните ключови компетентности, съгласно препоръката на Съвета на Европейския съюз от 22 май 2018 г, а именно:

- Математическа компетентност и точни науки – група 3;
- Цифрова компетентност – група 4;
- Личностна компетентност – група 5;
- Предприемаческа компетентност – група 7.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Тема 1. Въведение в маркетинговите изследвания		1	1	
1.1.	Необходимост от маркетинговите изследвания			
1.2.	Маркетинговите изследвания като бизнес услуга – развитие и особености			
1.3.	Тенденции в развитието на маркетинговите изследвания			
1.4.	Етични аспекти в маркетинговите изследвания			
Тема 2. Програмиране на маркетинговите изследвания		1	1	
2.1.	Дефиниране на нуждата от маркетингово изследване в организацията			
2.2.	Съдържание на цялостната изследователска програма			
2.3.	Основни грешки в програмирането и провеждането на маркетингови изследвания			
Тема 3. Дефиниране на изходните параметри на маркетинговото изследване		2	2	
3.1.	Конкретизиране на целите на маркетинговото изследване – обект, предмет, основни изследователски въпроси			
3.2.	Преглед на данни и информация от други проучвания. Работа с вторични данни.			
3.3.	Избор на изследователска стратегия			
Тема 4. Дефиниране на обхвата на маркетинговото изследване		4	2	
4.1.	Съдържание и структура на предмета на маркетинговото изследване			
4.2.	Съдържание и структура на обекта на маркетинговото изследване			
4.3.	Формулиране на изследователски хипотези			
Тема 5. Избор на метод за набиране на първични данни		3	2	
5.1.	Методи от обхвата на качествените изследвания – разновидности и приложимост при различни ситуации			
5.2.	Методи от обхвата на допитванията – разновидности и приложимост при различни ситуации			
5.3.	Методи от обхвата на наблюденията – разновидности и приложимост при различни ситуации			
5.4.	Методи от обхвата на експериментите – разновидности и			

	приложимост при различни ситуации			
Тема 6. Извадковият подход в маркетинговите изследвания		4	3	
6.1.	Типология на извадките			
6.2.	Основни модели извадки			
6.3.	Особености при определяне обема на извадките			
6.4.	Особености при подбор на единици на извадките			
Тема 7. Разработване на изследователски инструменти за набиране на първични данни		5	4	
7.1.	Видове изследователски инструменти в зависимост от метода за набиране на първични данни			
7.2.	Понятие за измерване и критерии за надеждност и валидност			
7.3.	Измервателни скали			
7.4.	Процес на трансформация на теоретични в емпирични индикатори			
7.5.	Правила за разработване на изследователски инструменти			
Тема 8. Организация на теренна работа и набиране на първични данни		2	2	
8.1.	Определяне броя на полевите сътрудници			
8.2.	Обучение на полеви сътрудници			
8.3.	Контрол на изпълнение на теренна работа			
Тема 9: Подготовка на данните за анализ		5	2	
9.1.	Първични проверки, редактиране и последващо кодиране на данните			
9.2.	Въвеждане на данните			
9.3.	Изчистване, ажустирание и преобразуване на данните			
Тема 10: Предварителен анализ на данните		5	2	
10.1	Дескриптивна статистика на данни от маркетингови изследвания			
10.2	Визуализация и структура на окончателен доклад			
Тема 11: Приложение на тестването на хипотези за значимост на разликите в маркетинговите изследвания		3	2	
11.1	Процедури по проверка на хипотези за значимост на разлики			
11.2	Приложение на параметрични тестове			
11.3	Приложение на непараметрични тестове			
Тема 12: Приложение на корелационния анализ в маркетинговите изследвания		3	2	
12.1.	Използване на корелационния анализ за решаване на маркетингови проблеми			
12.2.	Разновидности при изследване на връзки и зависимости			
12.3.	Процедури за използване на корелационния анализ чрез софтуерни решения			
Тема 13: Приложение на анализа на вариацията (ANOVA) и ковариацията (ANKOVA) в маркетинговите изследвания		4	3	
13.1.	Използване на анализа на вариацията и ковариацията за решаване на маркетингови проблеми			
13.2.	Разновидности			
13.3.	Процедури за използване чрез софтуерни решения			
Тема 14: Приложение на регресионния анализ в маркетинговите изследвания		3	2	

14.1.	Използване на регресионния анализ за решаване на маркетингови проблеми			
14.2.	Рзановидности според тип на анализирани данни			
14.3.	Процедури за използване чрез софтуерни решения			
		ОБЩО:	45	30

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Индивидуални или групови задачи	1	40
1.2.	Курсова работа (индивидуална или екипна)	1	40
1.3.	Тест – смесени въпроси	1	20
	Общо за семестриалното оценяване:	3	100
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (практически задачи)	1	95
	Общо за сесийното оценяване:	1	95
	Общо за всички форми на контрол:	4	195

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Желев, Симеон, Маркетингови изследвания: методология и организация, второ допълнено и преработено издание, Университетско издателство „Стопанство“, София, 2008.
2. Кехайова-Стойчева, М., Иванов, С., Недев, Й., Сербезова, Б. Устойчиво потребление на домакинствата : Електронен сборник с учебни материали. Варна : Знание и бизнес, 2023, 182.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Гоев, Валентин Д., Статистическа обработка и анализ на информацията от социологически, маркетингови и политически изследвания със SPSS, София, УИ „Стопанство“, 1996
2. Желев, Симеон, Маркетингови изследвания за маркетингови решения, София, 2000.
3. Кехайова-Стойчева Мария, Реакции на студентите от прилагане на интерактивни форми на обучение в „мегаκласове“, сп. „Стратегии на образователната и научна политика“, Азбуки, София, 2013, година XXI, книжка 6, стр. 732 – 754

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

4. Кехайова-Стойчева, М., Желев, С., Кръстевич, Т., Младенова, Г., Василев, Ю., Смокова-Стефанова, М., Иванов, С., Стоименова, Б., Сербезова, Б., Недев, Й., Любенова, В. Устойчиво потребление в градска среда - регионални различия. Варна : ВСУ Черноризец Храбър, 2023, 328.
5. Кехайова-Стойчева Мария, Йордан Недев, “От маркетингови данни към маркетингово знание”, сб. доклади от международна научна конференция “Маркетингът – реалност и проекции в бъдещето”, „Наука и икономика”, ИУ-Варна, 2012, с. 124 – 134
6. Кехайова-Стойчева, М., Василев, Ю., Жекова, С., Ангелова, Н. Разработване, тестване и валидиране на изследователски инструмент за оценка и мониторинг на интернет зависимост на деца в училищна възраст. Варна: Наука и икономика, 2017.
7. Мак-Куэрри, Едвард Ф., Методи маркетингового исследования, Санкт Петербург: Питер, 2005
8. Манов А., Статистика със SPSS, Тракия – М, София, 2001 г.
9. Черчилль, Гилберт А., Т. Дж. Браун, Маркетинговые исследования, 5 изд., Санкт-Петербург: Питер, 2007
10. Чипева, Соня Д., Статистически анализ на категорийни данни с SPSS: статистически методи за анализ в емпиричните социологически, политически и маркетингови изследвания, Университетско издателство „Стопанство“, 2005
11. Aaker, D., Kumar, V. and Day, G., Marketing Research, 9th ed., John Willey & Sons, Inc., 2006.
12. Burns, A. and Bush, R. Marketing Research, 3rd ed., Prentice-Hall, Inc., 2000.
13. ESOMAR, Marketing Research Handbook, 5th ed., John Wiley & Sons, 2007.
14. Field, Andy, Discovering Statistics Using SPSS, 2nd Ed., SAGE Publications, 2005.
15. Handbook of Qualitative Research Methods in Marketing, Ed. by Russell W. Belk . - Cheltenham, UK : Edward Elgar, 2006
16. Kehayova-Stoycheva, M., Vasilev, J. Developing a Household Sustainable Consumption Index Calculator – Marketing and IT Dimensions. TEM Journal - Technology, Education, Management, Informatics / Association for Information Communication Technology Education and Science, Novi Pazar, Serbia : UIKTEN-Assoc. for Inform. Communication Technology, 12, 2023, 4, 2101-2111
17. Kent R., Marketing Research: Approaches, Methods and Applications, London, Thomson Learning, 2007
18. McDaniel, C., Jr., Gates, R., Marketing Research, 7th ed., John Wiley & Sons, 2007.
19. The Code of Marketing Research Standards, Marketing Research Association, March 2007, www.mra-net.org.
20. Veleva, V., Bodkin, G., Todorova, S. The Need for Better Measurement and Employee Engagement to Advance a Circular Economy: Lessons from Biogen's "Zero Waste" Journey. Journal of Cleaner Production, USA, Oxford, UK : Butterworth-Heinemann, Ltd., 154, 2017, 6, 15 June , 517 - 529.